

УДК 821.162.1
DOI: 10.30970/sls.2019.68.3080

ЛІТЕРАТУРОЗНАВЧА РЕЦЕПЦІЯ У ТВОРЧОСТІ ФЛОРІАНА ЧАРНИШЕВИЧА

Олександр ЯНІШЕВСЬКИЙ

*Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського
Видавничо-поліграфічний інститут
Кафедра видавничої справи та редагування
пр. Перемоги, 37, Київ, 56, 03056
e-mail: janiszewski@mail.ru*

У статті подається стислий огляд творчості польського письменника Флоріана Чарнишевича. Наводяться усі відомі на сьогоднішній день критичні літературознавчі матеріали про нього. Дається їх оцінка з погляду повноти висвітлення авторського матеріалу, моно- чи поліаспектності рецепції, значення для історії польської літератури. Порушується питання літератури аргентинської колонії.

Ключові слова: література, колонія, епопея, зіставлення, нарація, творчість, дискурс, біографія, інформація.

Здійснений огляд публікацій про Флоріана Чарнишевича дає підстави стверджувати, що в жодній із присвячених його творчості статей не порушується питання так званих *дистанційних кресів*, тобто помежів'я територій, населених поляками вдалині від рідної землі (в еміграції), з ареалами проживання місцевого неслов'янського населення. Поза увагою дослідників залишається питання, як таке проживання висвітлюється на сторінках творів національної художньої літератури, хоча такі твори існують (Radzymińska, 2004, s.361–365; Woszczyński, 2004, s.379–449; Surynowa-Wyszczkowska, 2004, s.451–466; Świeczewska, 2004, s.467–470). Таким чином, можна констатувати, що в українській літературознавчій полоністиці існує ще цілий недосліджений напрям.

На даний час майже півтора десятка публікацій про письменника містить переважно або лише біографічні відомості (наприклад, у Бартоша Байкова), або якісь окремі аспекти його творчості (як у Ніни Тейлор), або переказ змісту творів на тлі опису місцини, звідки письменник вийшов як особистість (Болеслав Гадачек), або загальну характеристику його творчості (Вацлав Левандовський). Проте ніде не простежується, як власне “вмонтовується” сама творчість Флоріана Чарнишевича в історію польського красного письменства. Хіба що розглядається місце автора у так званій кресовій літературі, яка становить сегмент загальної національної літератури. Тому наразі твори Флоріана Чарнишевича наче зависають у своєрідному вакуумі комплексних оцінок.

Бартош Байков у статті, опублікованій у часописі “Агсапа”, дає детальну біографічну довідку про письменника, аналізує деякі його життєво важливі рішення, зокрема про емігрування, описує організаційну роботу цієї людини з налагодження діяльності місцевих польських товариств (Wajków, 2017, s.107–132).

Діана Максимюк у цьому ж часописі лише торкається громадської діяльності Чарнишевича, дає невеличку інтродукцію до статті та оповідання письменника (Maksimiuk, 2015; 2017a, s.133–138; 2017b, s.156–162).

Ніна Тейлор у статті “Про Флоріана Чарнишевича” в журналі “Kresy” лише розглядає питання співвідносності його творчості з так званою литовською школою (1991, s.44–50) і на підставі здійсненого аналізу доходить висновку, що твори письменника лише частково належать до останньої.

Вацлав Левадівський, порівняно з іншими критиками, дає найбільш повний огляд доробку аргентинського поляка, щоправда, в жанрі літературного портрета викладу (2017, s.117–127).

Болеслав Гадачек, переказавши зміст головного роману Флоріана Чарнишевича й давши опис краю, де письменник народився і виріс, робить висновок, що його творчість можна віднести до канонів “білоруської школи” і що вона наближається до прози Ю. І. Крашевського, Е. Ожешко, Г. Сенкевича, М. Родзевич (1999, s.197). Це може свідчити про те, що в поглядах на творчість Флоріана Чарнишевича літературознавці неодностайні. Його трактують як епігона передусім Сенкевича, а також як окрему особистість, що творила в канонах різних літературних шкіл.

Мацей Урбановський є автором післямови до видання “Приберезінців” 2017 р. (2017, s.625–633) – вона написана за усіма законами жанру подібних матеріалів, тобто оглядово, заторкує значну кількість аспектів роману письменника.

Аргентинська полонія формувалася кількома хвилями переселенців з різних історичних епох: кінець XIX–перша чверть XX ст. й перед Другою світовою війною–після неї. Соціум був диверсифікований як особистісно, так і станом, тому, безумовно, виникали різні суспільні об’єднання, члени яких іноді ставали помітними активістами, письменниками, місцевими політиками.

Флагманом польського літературного життя в Аргентині середини XX ст. справедливо можна вважати Флоріана Чарнишевича (1900–1964). Він відомий насамперед як автор епічного твору про драматичні долі мешканців польських сіл у межиріччі Березини та Дніпра у 1911–1920 рр. – роману “Приберезинці”. М. К. Павліковський й Ч. Мілош – відомі літератори – охарактеризували його як “Війну і мир” польських Кресів й 577 сторінок наркотику великого формату. За їхніми ж словами, це один із найважливіших і найкращих польських творів. З огляду на це, Флоріана Чарнишевича треба розглядати в контексті єдиного польського словесно-культурного процесу. Адже візія навколишнього світу, певних історичних подій, художньо-естетичний аналіз останніх, представлений національно-мовною поліфонією в середовищі постійного агресивного впливу на неї чужорідного етнічного мовного середовища, неминуче об’єктивується через індивідуалізм конкретної особистості або ж через колективну свідомість.

У своїй громадській і письменницькій діяльності Ф. Чарнишевич імплікував суміжні, на перший погляд, не пов’язані між собою реалії навколишньої дійсності. Усі його дії визначалися насамперед його ж національною свідомістю, на яку неминуче вплинули такі чинники, як відірваність від Батьківщини, недоброзичливе місцеве оточення, роз’єднаність у середовищі самої польської спільноти. До того ж, його діяльність була своєрідною: це не якась вузько конкретна справа, мета якої зробити щось матеріальне, що лежить в парадигмі особистого гедоністичного дискурсу, чи навіть нематеріальне, але, знову ж таки, продиктоване глибинним егоцентричним началом, а сама іманентна заангажованість у суспільну полонійну роботу в зазначених умовах, до яких ще треба додати постійне імпліцитне стеження всюдисущої червоної Москви. Громадська

ж робота передбачала й поточну літературно-публіцистичну діяльність на сторінках часопису “Głos Polski”, який виходив у Буенос-Айресі. Врешті, на Флоріана Чарнишевича звернули увагу діаспорні критики, що мешкали тоді в Аргентині – Вітольд Гомбрович і Юзефа Радзимінська (Bajków, 2017, s.126; Czarnyszewicz, 1958).

“Для Чарнишевича навіть не обговорювалося питання про те, що для поляка, занесеного на чужину, обов’язок щось робити на благо своєї національної самобутності зумовлений самою його польськістю”, – написав Бартош Байков у своїй аматорській публікації (Bajków, 2017, s.114; Czarnyszewicz, 1958). Він та Діана Максимюк (Maksimiuk, 2015; 2017a; 2017b) – дописувачі в журнал “Arcana” – час від часу нагадують польській громадськості про бентежного духом аргентинця, який, втім, аргентинцем так і не став.

Важко сказати, кому більше може бути цікавий Чарнишевич для дослідження як творча особистість: соціологам-психологам чи філологам-літераторам. Для перших він дає широкий предмет дослідження як орговик (людина, що активно займається організаційними питаннями), “диспетчер з Аргентини”, деміург польського віталізму в іберопівденноамериканському асимілювальному середовищі, для других – це раптово виявлена в неочікуваному місці “гіпотеза Ферма”, занурюючись і вникаючи в яку, начебто ідеш своєрідним “листочком Мебіуса”, увесь час знаходячи за черговим його плавним знамом то незвичайний мікронаратив, то несподівану рецепцію чогось чимось, то оригінальний концепт авторської прози. Можна припустити, що одним і другим він необхідний для розгляду в усій своїй багатогранності, повноті й водночас чіткому цілопокладанні. Саме такий аналітико-синтетичний науковий метод дає змогу виробити парадигмальні критерії проблемного поля, що здатні створити концептуальне бачення творчості Флоріана Чарнишевича.

Критики своє завдання – соціально-літературне та ідейно-політичне – виконали. Для цього вони використали публіцистично сильний прийом зіставлення. За обсягом написаного Чарнишевича можна якоюсь мірою порівняти з українським письменником Іваном Котляревським чи російським радянським письменником Михайлом Шолоховим. Але за вагомістю і якістю написаного його можна (вже не віддалено!) порівняти навіть із Львом Толстим і також із Михайлом Шолоховим (Чарнишевич, 2015) (у даному контексті маються на увазі епопеї “Війна і мир” і “Тихий Дон”). Творчий спадок аргентинця з душею поляка і з думками прибережінця скромний – лише один роман-епопея й три повісті. Є ще декілька публікацій в емігрантських національних газетах “Głos Polski” та “Kurjer Polski”, що виходили (й досі виходять) у Буенос-Айресі – це матеріали на злобу дня життя полонійних організацій і польських колоній, а також художні оповідання в манері реалізму.

Завдання літературних критиків творчості Чарнишевича полягало передусім у висвітленні тематики його романів і повістей, у донесенні до громадськості, що такий письменник взагалі з’явився, що він є і що його твори відразу вразили їх своєю масштабністю задуму та нараційним інструментарієм. “Прибережінцям”, як і іншим повістям Ф. Чарнишевича, доволі високу оцінку дали Юзеф та Марія Чапські, та й сам Єжи Гедройць толерував його творчість. Такий висновок можна зробити на підставі того, що деякі, на жаль, нечисленні рецензії на його роман та повісті друкувалися на сторінках паризької “Культури” (Czarnyszewicz, 1977), а за наповненням номера Гедройць завжди стежив особисто. Із сучасних дослідницьких текстів про великого польського емігранта можна назвати хіба що статтю “У “прибережінському краї” Флоріана Чарнишевича” Болеслава Гадачека у збірнику “Креси у польській літературі: студії і нариси” (1999, s.184–197), де стисло переповідається зміст усіх прозових творів письменника й дається

неглибокий аналіз мотивів його творчості. Варто відзначити кілька публікацій К. Полехонського в журналі "Arcana", що стосуються в основному питань встановлення деяких моментів біографії письменника (2005; Vajków, 2017, s.107), а також вже згадані аматорські фактографічні матеріали Бартоша Байкова та Діани Максимюк у тому ж часописі "Arcana" (Maksimiuk, 2015; 2017a, s.133–138; 2017b, s.156–162; Vajków, 2017, s.107–132). Інакше кажучи, доводиться констатувати *тасмничість невідомого, noten est omen*.

Чарнишевич хоч і відомий як письменник ще з післявоєнних часів, хоча про нього знали видатні суспільні діячі, про що свідчать їхні публікації, хоч він і зафіксований у відповідній довідковій літературі і в наші дні не губиться на сторінках преси, все ж при цьому не зникає відчуття якоїсь невисловленості. Це можна пояснити, зокрема, його аргентинським топосом, що неминуче виносило письменника в афелій літературного життя Польщі.

Одним із завдань сучасного дискурсу історії польської еміграційної літератури є намагання перетворити невисловленість у вичерпність інформації, а афелій письменника в системі польського літературного процесу зробити перигелієм. Для цього необхідно виробити певні принципи та критерії зіставлення творчості Флоріана Чарнишевича та інших письменників, у тому числі з інших літератур. Роман "Приберезінці", повісті "Вітік Живиця" та "Хлопці з Новошишок" описують життя польсько-білоруських Кресів у межиріччі Березини та Дніпра в період глобальних змін європейського хартленду, чим вони, а особливо "Приберезінці", й кореспондуються із "Тихим Доном" М. Шолохова – своєю симультанністю, неповторною нарацією і сумною *finita*. З "Війною і миром" "Приберезінців" ріднить епічність задуму. Повість "Доли пасербів" розповідає вже про прибулих за океан у південну півкулю після усіх геополітичних потрясінь співвітчизників, які не знайшли собі місця у молодій незалежній Польщі. Тут можна провести паралель з повістю В. Короленка "Без язика": труднощі та розчарування Матвія Лозинського й аргентинської колонії дуже подібні.

Ще одним критерієм зіставлення творів Флоріана Чарнишевича з названими епопеями російської літератури є **мова, сама нарація**. І роман, і оповідання польського письменника бажано читати зі своєрідним тлумачним словником тієї говірки, якою розмовляють їхні герої – як і "Тихий Дон" М. Шолохова та його "Донські оповідання" й певні місця "Війни і миру" Льва Толстого (мізансцени, учасниками яких є представники народу).

Об'єднувальним критерієм спорідненості є також **історичні епохи**, в яких діють протагоністи Чарнишевича, Шолохова і Толстого. З Шолоховим навіть епохи збігаються, різниця полягає лише в топосі дії, з Толстим хронотоп різний, але часові зумовленості дій героїв подібні. Можна висловити гіпотезу, що обумовлювальний хронос і змусив Юзефа та Марію Чапських вирізнити твори білорусько-аргентинського *kresowiaka* з мозаїки національної емігрантської літератури.

Суттєвим принципом, а отже, і критерієм порівняння творчості Чарнишевича з творчістю обговорюваних майстрів пера, є **дух протесту, спротиву** глибинним негативним історичним змінам. У "Війні і мирі" це негация у західних губерніях Росії усіма прошарками населення бонапартистського деструктивного елемента, уособленого військовою міццю Франції. У "Тихому Доні" і "Донських оповіданнях" визначальним є антиімплементаційні настрої героїв щодо перегинів у більшовицькій політиці. У "Приберезінцях" здоровий консерватизм у збереженні усталених підвалин життя польсько-білоруських Кресів, його атакувально-оборонна необхідність є фабулою усієї оповіді. В

оповіданнях польського аргентинця дух непримиренності проявляється у пропаганді громадської роботи на благо національного земляцтва, що опинилося ледь не на краю ойкумени.

На підставі викладеного можна зробити висновок, що завдання критики й літературознавчого аналізу не завжди збігаються, а іноді навіть можуть бути протилежними. Як уже зазначалося, перші літературні критики творчості Чарнишевича лише сигналізували про появу талановитого письменника і в запалі захоплення порівнювали його з гігантами думки, особливо не підкріплюючи свої слова переконливими аргументами. Функціональне ж призначення літературознавчого аналізу полягає у пошуку їх з метою підтвердження або незгоди з думкою критиків.

Застосувавши, наприклад, хронологічний, історичний, аналітико-синтетичний і деякі інші методи літературознавчого аналізу до жанрово-стилістичного і тематичного досліджень творчості Чарнишевича загалом, так і не погодитися з думкою критиків. Сприйняти можна точку зору, що написані на чужих берегах великі твори дійсно вражають своєю багатоохопністю, багатоплановістю і подібністю (але не тотожністю!) з відомими на той момент епопеями інших слов'янських літератур за мовою, манерою, сюжетністю. Також можна пристати на думку, що своєрідним "поживним бульйоном" тематичного дискурсу творів Великого Приберезінця є народне середовище в усій його складності та суперечливості. Незгоду з критиками можна висловити в тому, що він є одним із тих, хто власне створив польську літературу – нарівні із Г. Сенкевичем, С. Жеромським, В. Реймонтом та іншими видатними літературними національними діячами. Флоріан Чарнишевич дійсно зробив польську літературу, але саме літературу Кресів, конкретно – польсько-білоруських кресів, подібно до того, як Казімеж Пшерва-Тетмайер оспівував Підгалля, створивши його фольклорний портрет і неповторне обличчя, що усякий раз постає перед очима при одній лише згадці про "Легенду Татр" (Тетмайер, 1988). Оповідання Чарнишевича узагальнено інформують про різні життєві ситуації аргентинської колонії, тобто доволі окремішньої спільноти людей однієї з європейських національностей, і з його романом та повістями не дуже кореспондують.

Якщо проводити аналогію, то статті про Чарнишевича можна порівняти з публікаціями про іншого письменника, який працював, так би мовити, у тіні Сенкевича – Вацлава Гонсьоровського. Про нього написано чимало, проте більшість матеріалів стосувалася проблеми художньої правди і фікції, зосереджувалася на аналізуванні окремих епізодів його творів і не давала комплексного бачення його творчості загалом.

Попри те, що, за словами Бартоша Байкова, про Чарнишевича вже "написано у Польщі багато" (2017, s.107), глибинний дискурс його творчості, його біблеїзм ніким не помічені. Це й обумовлює своєрідний азимут подальших досліджень багатогранної особистості Великого Приберезінця в контексті літературно-публіцистичної діяльності письменника як невід'ємної частини загальнопольського культурологічного процесу.

Список посилань

- Bajków, B., 2017. Florian Czarnyszewicz: przyczynek do biografii. *Arcana*, 6, s.107–132.
- Czarnyszewicz, F., 1958. Snopy – kule. *Kurier Polski*, 4; *Arcana*, 2005, 1–2.
- Czarnyszewicz, Florian (1895–1964), 1977. W: . J., Czachowska, red., *Słownik współczesnych pisarzy polskich*. T. 1. A–K. Warszawa: PWN, s.180–181.
- Hadaczek, B., 1999. W “nadberezyńskim kraju” Floriana Czarnyszewicza. W: J., Kaliszan, red. *Literaturoznawcza “trylogia kresowa” Bolesława Hadaczka. T. 3: Kresy w literaturze polskiej. Studia i szkice*. Gorzów Wlkp.: Wojewód. Ośrod. Metod., s. 184–197.
- Lewandowski, W., [1995?]. Florian Czarnyszewicz (portret literacki). *Zeszyty naukowe wyższej szkoły pedagogicznej w Bydgoszczy. Studia filologiczne*, 40, *Filologia polska*, 17, s.117–127.
- Maksimiuk, D., 2015. Listy Floriana Czarnyszewicza do Marii Czapskiej. Przytocz. za: Bajków, B., 2017. Florian Czarnyszewicz: przyczynek do biografii. *Arcana*, 5, s. 107.
- Maksimiuk, D., 2017. “Społecznik” z Argentyny. *Arcana*, 6, s.133–138.
- Maksimiuk, D., 2017. Listy “pisarza robotnika” do “inżyniera poety”. *Arcana*, 6, s.156–162.
- Polechoński, K., 2005. List Floriana Czarnyszewicza do Józefy Radzywińskiej. *Arcana*, 1–2. Przytocz. za: Bajków, B., 2017. Florian Czarnyszewicz: przyczynek do biografii. *Arcana*, 6, s.107.
- Radzywińska, J., 2004. List do siostry. W: J., Mazurek, J., Gmitruk i M., Bryszewska, red. *Polonia argentyńska w piśmiennictwie polskim. Antologia*. Buenos Aires, Warszawa: MHPRL, s.361–365.
- Surynowa-Wyczółkowska, J., 2004. Rozmowy ze sobą. W: J., Mazurek, J., Gmitruk i M., Bryszewska, red. *Polonia argentyńska w piśmiennictwie polskim. Antologia*. Buenos Aires, Warszawa: MHPRL, s.451–466.
- Świeczewska, M., 2004. Oko w oko z czasem. W: J., Mazurek, J., Gmitruk i M., Bryszewska, red. *Polonia argentyńska w piśmiennictwie polskim. Antologia*. Buenos Aires, Warszawa: MHPRL, s.467–470.
- Taylor, N., 1991. O Florianie Czarnyszewiczu. *Kresy*, 6, s.44–50.
- Urbanowski, M., 2017. Posłowie. W: F., Czarnyszewicz. *Nadberezyńcy*. Kraków: Arcana, s.625–633.
- Woszczyńska, J. K., 2004. Dziennik z Patagonii. W: J., Mazurek, J., Gmitruk i M., Bryszewska, red. *Polonia argentyńska w piśmiennictwie polskim. Antologia*. Buenos Aires, Warszawa: MHPRL, s.379–449.
- Тетмайер, К., 1988. *Легенда Тамр*. Пер. с пол. В., Ходасевича; послесл. С. Бэлзы; примеч. И. Миллера. М.: Худож. лит.
- Чарнышевич Флориан. *Вікіпедыя*. [онлайн] Доступно: www.ru.wikipedia.org [Дата звернення: 19 вересня 2019]

References

- Bajków, B., 2017. Florian Czarnyszewicz: contribution to the biography. *Arcana*, 6, pp.107–132. (In Poland)
- Charnyshevich Florian. *Wikipedia*. Online Available: www.ru.wikipedia.org [Accessed 19 september 2019] (In Russian)
- Czarnyszewicz, F., 1958. Sheaves - balls. *Polish Courier*, 4. Reprint: *Arcana*, 2005, 1–2. Set forth. after: Bajków, B., 2017. Florian Czarnyszewicz: contribution to the biography. *Arcana*, 6, p.114. (In Poland)
- Czarnyszewicz, Florian (1895–1964), 1977. In: J., Czachowska, ed. T. 1. A–K. *Dictionary of contemporary Polish writers*. Warsaw: PWN, pp.180–181. (In Poland)
- Hadaczek, B., 1999. In the “Berezina country” by Florian Czarnyszewicz. In: Jerzy Kaliszan, ed. *Literary Studies “Borderland Trilogy” by Bolesław Hadaczek. T. 3: Kresy in Polish literature. Studies and sketches*. Gorzów Wlkp. : Voivode. Ośrod. Methods, pp.184–197. (In Poland)
- Lewandowski, W., [1995?]. Florian Czarnyszewicz (literary portrait). *Scientific note-books of the higher pedagogical school in Bydgoszcz. Philological studies*, 40, *Polish philology*, 17, pp.117–127. (In Poland)
- Maksimiuk, D., 2015. Letters by Florian Czarnyszewicz to Maria Czapska. Set forth. after: Bajków, B., 2017. Florian Czarnyszewicz: contribution to the biography. *Arcana*, 5, p.107. (In Poland)
- Maksimiuk, D., 2017. “Social worker” from Argentina. *Arcana*, 6, pp.133–138. (In Poland)
- Maksimiuk, D., 2017. Letters of the “worker–writer” to “engineer–poet”. *Arcana*, 6, pp.156–162. (In Poland)
- Polechoński, K., 2005. Letter of Florian Czarnyszewicz to Józefa Radzymińska. *Arcana*, 1–2. Set forth. after: Bajków, B., 2017. Florian Czarnyszewicz: contribution to the biography. *Arcana*, 6, p. 107. (In Poland)
- Radzymińska, J., 2004. Letter to my sister. In: J., Mazurek, J., Gmitruk and M., Bryszewska, editors. *Argentine Polonia in Polish literature. Anthology*. Buenos Aires, Warsaw: MHPRL, pp.361–365. (In Poland)
- Surynowa-Wyczółkowska, J., 2004. Conversations with each other. In: J., Mazurek, J., Gmitruk and M., Bryszewska, editors. *Argentine Polonia in Polish literature. Anthology*. Buenos Aires, Warsaw: MHPRL, pp.451–466. (In Poland)
- Świeczewska, M., 2004. Eye to eye with time. In: J., Mazurek, J., Gmitruk and M., Bryszewska, editors. *Argentine Polonia in Polish literature. Anthology*. Buenos Aires, Warsaw: MHPRL, pp.467–470. (In Poland)
- Taylor, N., 1991. About Florian Czarnyszewicz. *Kresy*, 6, pp.44–50. (In Poland)
- Tetmeier, K., 1988. *Legend of the Tatras*, trans. from pol. V., Khodasevich; afterword S. Belza; note I. Miller. Moskva: Khudozh. lit. (In Russian)
- Urbanowski, M., 2017. Afterword. In: F. Czarnyszewicz. *Nadberezyńcy*. Kraków: *Arcana*, pp.625–633. (In Poland)
- Woszczyński, J. K., 2004. Journal from Patagonia. In: J., Mazurek, J., Gmitruk and M., Bryszewska, editors. *Argentine Polonia in Polish literature. Anthology*. Buenos Aires, Warsaw: MHPRL, pp.379–449. (In Poland)

LITERARY RECEPTION OF FLORIAN CHARNYSHEVYCH'S CREATIVITY

Alexander YANISHEVSKY

*Igor Sikorsky Kyiv Polytechnic Institute
Department of publishing and
Editing Publishing and Printing institute
Victory ave, 37, Kyiv, 56, 03056
e-mail: janiszewski@mail.ru*

Abstract

Background. The Argentine polonium was formed by several waves of migrants from different, albeit neighboring, historical eras: the end of the nineteenth and first quarters of the twentieth century. and before World War II – after it. The society was diversified both personally and by class, so, of course, there were various social associations, members of which sometimes became prominent activists, writers, local politicians.

Purpose. The flagship of Polish literary life in Argentina in the mid-twentieth century. we can rightly consider Florian Chernyshevich (1900–1964). He is primarily known as the author of an epic work about the dramatic fate of residents of Polish villages in the Berezina and Dnipro rivers in the period 1911–1920 – the novel “Priberezyntsi”. MK Pavlikovsky and Ch. Milos – well-known writers – described it as the "War and Peace" of the Polish Cres and 577 pages of large-format drugs. According to them, it is one of the most important and best Polish works. On this basis, Florian Chernyshevich should be considered in the context of a single Polish word-cultural process. After all, the vision of the world, certain historical events, artistic and aesthetic analysis of the latter, represented by a national-linguistic polyphony in the environment of constant aggressive influence on it by a foreign ethnic linguistic environment with necessity is objectified through the individualism of a particular individual or through the collective conscious.

Results. In his public and writing activities, F. Chernyshevich implicated related, at first glance, unrelated realities of the surrounding reality. All of his actions were determined primarily by his own national consciousness, which was inevitably influenced by factors such as isolation from his homeland, unfriendly local environment, and disconnection in the environment of the Polish community itself. Moreover, his activity was peculiar: it was not some narrowly specific matter, the purpose of which was to do something tangible, which lies in the paradigm of personal hedonistic discourse, or even immaterial, but, again, dictated by a deep egocentric principle, but rather an immanent engagement. social polonical work in the above conditions, to which must be added the constant implicit surveillance of the ubiquitous red Moscow. Public work also included current literary and journalistic activities on the pages of Głos Polski magazine, which was published in Buenos Aires. Finally, Florian Chernyshevich drew attention to the diasporic critics living in Argentina at the time, Witold Gombrowicz and Jozef Radzyminska

Key words: literature, polonium, epic, juxtaposition, narration, creativity, discourse, biography, information.